

Minuta ședinței Consiliului Consultativ din 21 iulie 2008

21 iulie 2008, 10.00 – 11.00

Introducere

Președintele ANRCTI urează bun venit participanților și subliniază principalele puncte de discuție care vor fi abordate.

1. Adoptarea Agendei

Președintele ANRCTI atrage atenția asupra documentului 1 (Agenda), cerând observații. În lipsa oricăror remarci, agenda este adoptată în forma propusă de ANRCTI.

2. Minuta întâlnirii anterioare

Președintele ANRCTI cere observații cu privire la documentul 3 (Minuta întâlnirii din 8 mai 2008), inclus pe agendă spre informare și, neexistând nici un comentariu, îl declară aprobat.

3. Proiectele de decizii privind identificarea piețelor relevante ale serviciilor de terminare la puncte fixe a apelurilor, desemnarea furnizorilor cu putere semnificativă și impunerea de remedii pe aceste piețe (*stadiul proiectelor după consultarea europeană*)

Pentru prezentarea documentelor 3-8, Președintele ANRCTI dă cuvântul Directorului de Reglementare Economică, dl. Gheorghe Rusen.

Reprezentantul ANRCTI arată că, față de stadiul acestor reglementări prezentat în precedentul Consiliu Consultativ, au apărut o serie de modificări minore. Prima modificare s-a efectuat la nivelul piețelor relevante identificate de Autoritate, și anume, s-a realizat o actualizare a listei acestora și, respectiv, a furnizorilor care au fost identificați ca având putere semnificativă pe aceste piețe, pe baza datelor disponibile la sfârșitul anului 2007. Astfel, în plus față de furnizorii care au reprezentat obiectul analizei de piață în cadrul consultării inițiale, a fost luată în considerare și supusă analizei activitatea unui număr 6 furnizori operaționali pe piața analizată la sfârșitul anului 2007 (S.C. Canal S S.R.L., S.C. Datek Telecom S.R.L., S.C. Digicom Systems S.R.L., S.C. Orange România S.A., S.C. Thomas Hook Communications România S.R.L., S.C. Voxility S.R.L.). De asemenea, operatorul S.C. Fast Corporation S.R.L. a fost eliminat din lista piețelor relevante și a operatorilor cu putere semnificativă de piață, ca urmare a faptului că a încetat să furnizeze servicii de terminare a apelurilor la puncte fixe.

A doua modificare se referă la piața pentru terminarea apelurilor de urgență la 112 ca urmare a intrării în vigoare a Ordonanței Guvernului nr. 34/2008 prin care ANRCTI a primit atribuții de reglementare în ceea ce privește condițiile tehnice și economice referitoare la realizarea

comunicațiilor către Sistemul național unic pentru apeluri de urgență. Reprezentantul ANRCTI arată că, astfel, autoritatea a renunțat la identificarea pieței terminării apelurilor către 112 ca piață relevantă, însă a menținut obligațiile impuse în prezent operatorului Romtelecom până la data la care autoritatea va stabili condițiile tehnice și economice pentru furnizarea acestor servicii.

De asemenea, având în vedere modificarea numerotației utilizate în efectuarea apelurilor ca urmare a intrării în vigoare a noului Plan Național de Numerotație și a aprobării Planului de migrare a numerelor scurte utilizate de Romtelecom, ANRCTI a actualizat definiția piețelor serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe pentru a aduce mai multă claritate serviciilor incluse în piață.

Ca urmare a observațiilor primite în timpul perioadei de consultare, ANRCTI a clarificat criteriile pentru introducerea în piața relevantă a serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe oferite de furnizorii de rețele publice de telefonie mobilă. O altă modificare în măsurile de reglementare cu privire la piețele serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe a fost aceea că, pentru a asigura uniformitatea aplicării deciziilor, ANRCTI a stabilit data de 1 septembrie 2008 ca prim termen de aplicare a tarifelor reglementate prin aceste decizii.

Directorul de Reglementare Economică arată că toate aceste documente au fost transmise spre consultare Comisiei Europene și celorlalte autorități de reglementare, ANRCTI primind două observații. Prima observație se referă la includerea serviciilor de transport în definirea segmentului de rețea pentru terminarea apelurilor de voce, Comisia solicitând Autorității continuarea monitorizării evoluției condițiilor de concurență la nivelul serviciilor de transport/tranzit a apelurilor la niveluri mai ridicate din rețea în orizontul de timp vizat de analiză. A doua observație se referă la obligația privind nivelul și modul de aplicare a tarifelor de interconectare, Comisia invitând Autoritatea să revizuiască analizele în conformitate cu abordarea europeană comună, imediat ce aceasta va fi stabilită.

După prezentarea tuturor observațiilor, președintele ANRCTI cere observații și comentarii din partea participanților. La întrebarea cu privire la modul în care Autoritatea va acționa în condițiile în care vor apărea noi furnizori de telefonie fixă, reprezentanții Autorității arată că evoluția piețelor serviciilor de terminare a apelurilor la puncte fixe va fi monitorizată în permanentă, iar în cazul în care se va constata că situația existentă pe piață s-a schimbat în mod semnificativ, în sensul intrării sau ieșirii de pe piață a anumitor furnizori, ANRCTI va realiza o nouă analiză de piață și, pe baza concluziilor acesteia, va adopta măsurile corespunzătoare.

Constatând că nu mai sunt și alte întrebări, președintele ANRCTI declară deciziile adoptate.

4. Proiect de decizie privind modificarea și completarea Deciziei președintelui Inspectoratului General pentru Comunicații și Tehnologia Informației nr. 686/2005 pentru aprobarea Procedurii de tarifare și a Listei cuprinzând tarifele de utilizare a spectrului de frecvențe radio, datorate anual către Inspectoratul General pentru Comunicații și Tehnologia Informației

Înainte de prezentarea sintezei observațiilor, președintele Autorității amintește că acest proiect de decizie este în conexiune cu două proceduri de selecție: una privind acordarea licenței în benzile de frecvențe 410-415/420-425 MHz, aflată în derulare, și alta privind acordarea a două licențe în banda de frecvențe 3,6-3,8 GHz.

DI. Mihai Comănici, șef al Serviciului Radiocomunicații Fixe din cadrul Direcției Gestiunea Spectrului arată că sunt puține observații primite pe marginea acestui proiect de decizie, pe care le va prezenta succint.

S-au primit observații pe marginea cuantumului tarifelor de utilizare a spectrului, unii dintre respondenți arătând că acesta este prea ridicat, alții acuzând că acesta este prea scăzut. Se solicită reevaluarea tarifelor de utilizare a spectrului, în sensul reducerii acestora, pentru motive ce țin de oferta limitată de elemente de infrastructură și echipamente terminale necesare instalării unor rețele de radiocomunicații în benzile de frecvențe radio arătate mai sus. Autoritatea consideră că tarifele de utilizare a spectrului nu au o legătură directă cu dimensiunea și calitatea ofertelor de echipamente radio, fie ele elemente de infrastructură sau echipamente terminale.

Tarifele de utilizare a spectrului constituie, în primul rând, o pârghie aflată la îndemâna autorității de reglementare în vederea stimulării utilizării eficiente a spectrului radio, acesta fiind scopul declarat al activității de administrare a spectrului radio. Din acest motiv, tarifele propuse în proiectul de decizie supus consultării publice au fost stabilite prin comparație cu tarifele existente în alte benzi de frecvențe, echivalente din punct de vedere al propagării radioelectrice (deci al modului de utilizare a spectrului), tarife plătite de operatori licențiați pentru furnizarea de rețele de comunicații electronice similare.

Dacă ne referim la faptul că oferta furnizorilor de echipamente radio în banda 3600-3800 MHz este actualmente limitată, ANRCTI admite că această situație este inerentă oricărui moment în care o bandă de frecvențe este desemnată pentru furnizarea unor noi tipuri de rețele și servicii de comunicații electronice.

Este foarte probabil ca oferta de echipamente să se diversifice pe măsura creșterii numărului de operatori licențiați, concurența pe acest segment ducând la scăderea prețurilor echipamentelor, elemente care se vor regăsi în planul de afaceri al operatorilor dar nu și în evoluția tarifelor de utilizare a spectrului. Această situație a fost întâlnită și în trecut, în cazul altor tehnologii, la momentul introducerii lor pe piață.

Elementul de încurajare din partea autorității există deja, însă nu trebuie căutat în zona micșorării tarifelor de utilizare a spectrului, ci în faptul că în banda 3600-3800 MHz este permisă furnizarea de rețele publice de comunicații electronice de tip BWA (accesul de tip nomadic și de tip mobil fiind inclus), pe când în banda 3410-3600 MHz, titularii actuali ai licențelor de utilizare a frecvențelor radio sunt limitați la furnizarea de rețele publice de comunicații electronice de tip FWA (permițând numai acces de tip fix).

Printr-o altă observație se solicită reevaluarea tarifului de utilizare a spectrului ce a fost propus pentru banda de frecvențe 3600-3800 MHz, arătându-se că raportul dintre lărgimea de bandă alocată în cazul licențelor de utilizare a frecvențelor radio în banda de frecvențe 3410-3600 MHz și cea alocată în cazul licențelor în banda de frecvențe 3600-3800 MHz nu este relevant deoarece, adresându-se unor categorii de utilizatori diferiți, nu se poate face o conversie exactă și în nivelul veniturilor obținute ca urmare a operării rețelelor.

ANRCTI arată încă o dată că argumente ca numărul de clienți și veniturile realizate sunt elemente de natură comercială care, deși sunt dependente, într-o anumită măsură, de lărgimea de bandă alocată, nu au legătură directă cu tarifele de utilizare a spectrului. De asemenea, argumentele aduse în sprijinul acestei observații, anume faptul că „banda de 3,5 GHz ar fi dedicată serviciilor de bandă îngustă și este destinată aplicațiilor pentru firme pe când banda de 3,7 GHz ar fi destinată aplicațiilor pentru tehnologia WiMAX, care a fost dezvoltată pentru prestarea de servicii de comunicații electronice de tip rezidențial în zone suburbane și rurale” nu sunt conforme cu realitatea și nici cu licențele de utilizare a frecvențelor radio acordate până în prezent sau cu reglementările relevante în vigoare.

Cu privire la observațiile primite pentru revizuirea politicii de stabilire a tarifelor de utilizare a spectrului radio și a modalității de încasare a acestora, ANRCTI arată că acestea fac obiectul unei alte analize decât cea de față, precizând că proiectul de decizie supus procedurii de consultare publică privește probleme punctuale (acordarea licențelor de utilizare a frecvențelor radio în banda de frecvențe 3600-3800 MHz, precum și în benzile de frecvențe 410-415/420-425 MHz). ANRCTI va avea, însă, în vedere aceste observații atunci când întregul regim de tarifare a utilizării spectrului va fi revizuit.

O ultimă observație se referă la eliminarea tarifului de utilizare a spectrului pentru frecvențe de emisie asignate unor stații de radioreleu transportabile, aflate la bordul aeronavelor. Reprezentatul ANRCTI arată că argumentul adus în sprijinul acestei solicitări, anume că „tarifele existente pentru radiorelele transportabile destinate transmisiilor ocazionale și temporare de televiziune nu diferențiază între radiorelele amplasate exclusiv la sol și cele aflate la bordul aeronavelor”, este eronat. Astfel, tarifele existente au fost inițial gândite, după cum era și firesc, exclusiv pentru radiorelele transportabile amplasate la sol, întrucât numai astfel de echipamente au fost operate până în prezent. Neexistând și alte tipuri de radiorelele transportabile, în mod evident nu s-a precizat niciodată în clar în denumirea tarifelor că este vorba de radiorelele amplasate la sol.

ANRCTI arată că transmisiile ocazionale și temporare de televiziune prin intermediul radiorelelelor transportabile aflate la bordul aeronavelor reprezintă o aplicație nouă (cu o modalitate distinctă de utilizare a spectrului radio), pentru care s-a introdus un tarif nou, ce a fost stabilit prin comparație cu un tarif existent. Astfel, nu este vorba nici de o majorare a vreunui tarif existent, nici de discriminarea vreunei categorii de operatori.

Reprezentantul ANRCTI subliniază că tariful respectiv nu a fost stabilit prin comparație cu privire la modul de transportare a echipamentelor, care este într-adevăr diferit, sau cu privire la caracteristicile semnalului de emisie, ci pe baza elementului de distincție esențial constituit de implicațiile pe care le are această modalitate specifică de utilizare a spectrului radio asupra altor tipuri de rețele de radiocomunicații care funcționează, autorizat, în benzi de frecvențe radio partajate cu echipamentele respective.

5. Prezentarea stadiului de îndeplinire a planului de acțiuni al ANRCTI pe anul 2008

Pentru prezentarea acestui punct, președintele ANRCTI îi dă cuvântul dnei Alexandrina Hîrțan, vicepreședintele Autorității.

Vicepreședintele amintește că, în prima jumătate a anului, Autoritatea a adoptat documentul de poziție privind strategia de reglementare a sectorului comunicațiilor electronice din România pentru perioada 2007-2010 în urma unui proces laborios de consultare care s-a derulat pe întreg parcursul anului 2007. Autoritatea a trecut deja la implementarea acestei strategii prin revizuirea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice, care se află în diferite stadii. Prima care s-a realizat a fost analiza pieței de terminare a apelurilor la puncte fixe, fiind în curs de elaborare documentele de consultare pentru alte două piețe care vor fi lansate în consultare: terminarea la puncte mobile și transmisia radio terestră a serviciilor publice de programe de radiodifuziune sonoră și televiziune în format analogic.

De asemenea, reprezentantul Autorității reamintește că prima jumătate a anului în curs a fost foarte activă pe domeniul resurselor de numerotație: s-a adoptat o serie de decizii care privesc

alocarea și utilizarea numerelor naționale scurte pentru servicii armonizate la nivel european, alocarea unor numere tehnice și modificarea procedurii de alocare a resurselor de numerotație.

Trecând la domeniul frecvențelor, vicepreședintele Autorității amintește că ANRCTI și-a adus contribuția la elaborarea strategiei privind trecerea la televiziunea digitală, a lansat licitația pentru acordarea licenței de utilizare a frecvențelor radio în benzile de frecvențe 410-415/420-425 MHz și a luat măsurile necesare pentru implementarea deciziei Comisiei Europene privind utilizarea telefoniei mobile la bordul avioanelor, fiind emise deja două licențe de utilizare a frecvențelor radio pentru astfel de aplicații.

Încheind cu serviciul universal, reprezentantul Autorității arată că au fost desemnați câștigătorii ultimei licitații pentru instalarea de telecentre în 172 de localități din mediul rural, urmând că până la sfârșitul anului să devină funcționale toate telecentrelor care au fost atribuite prin licitație.

Constatând că nu mai sunt alte observații, **Președintele ANRCTI** mulțumește încă o dată participanților pentru prezență și declară ședința închisă.